

ปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาที่สืบเนื่องจากโครงการ
ฝึกสอนของวิทยาลัยครู เชียงใหม่

นายชัยวัฒน์ วรพันธุ์

003683

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

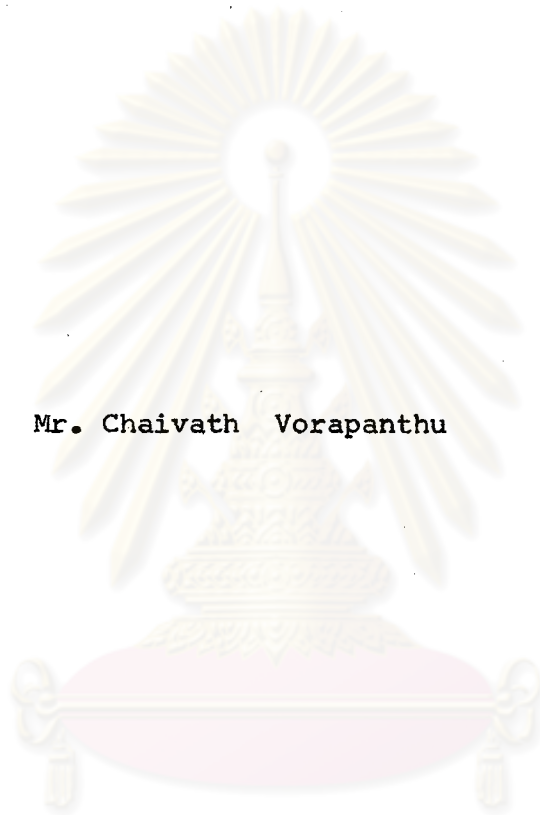
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

I15512495

ELEMENTARY SCHOOLS' PROBLEMS RESULTED
FROM STUDENT TEACHING PROGRAM OF
CHIANGMAI TEACHERS COLLEGE

Mr. Chaivath Vorapanthu

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

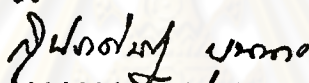
หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาที่สืบเนื่องจากโครงการฝึกสอนของ
วิทยาลัยครูเชียงใหม่

โดย   นาย ชัยวัฒน์ วรพันธุ์

ภาควิชา   ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิศรวัลย์ โกวิทวที

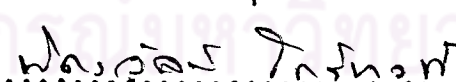
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโท

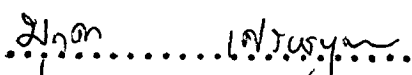

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิจษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวที บุญซื่อ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาดเขียน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิศรวัลย์ โกวิทวที)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุกดา เสรษฐบุตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาที่สืบเนื่องจากโครงการฝึกสอน
ของวิทยาลัยครูเชียงใหม่
ชื่อนิสิต นาย ชัยวัฒน์ วรพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิศรวัลย์ โกวิทวดี
แผนกวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาที่สืบเนื่องจากโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูประจำการและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามฉบับทดลอง 2 แบบ คือแบบหนึ่งใช้สอบถามครูประจำการ และอีกแบบหนึ่งใช้สอบถามครูใหญ่ แล้วนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขจนเป็นฉบับสมบูรณ์ ได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามครูประจำการจำนวน 405 คน และครูใหญ่จำนวน 49 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาการ้อยละและค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็น

ผลการวิจัย

1. ครูประจำการส่วนใหญ่พบว่า อาจารย์นิเทศก์ไม่สามารถนิเทศการสอนได้
ทุกวิชาและบ่อยครั้ง ไม่สามารถให้คำปรึกษานักศึกษาฝึกสอนในทุกด้าน และไม่คอยได้
ประชุมทางวิชาการกับนักศึกษาฝึกสอน

2. ครูประจำการส่วนใหญ่พบว่า นักศึกษาฝึกสอนขาดทักษะ ความรู้ และ
ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอนการผลิต และการใช้สื่อการเรียน

3. ครูใหญ่ส่วนใหญ่พบว่า อาจารย์นิเทศก์ขาดการเตรียมตัวนักศึกษาฝึกสอน
ได้ทราบวิธีการสอนและรู้จักโรงเรือนฝึกสอนก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนขาดความ
สนใจที่จะศึกษางานด้านต่าง ๆ จากครูใหญ่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้มีการประชุมหารือกันระหว่างครูประจำการ นักศึกษาฝึกสอน และ
อาจารย์นิเทศก์ให้บ่อยขึ้น

2. อาจารย์นิเทศก์ควรมีเวลาเพียงพอในการนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอน

3. นักศึกษาฝึกสอนควรมีความรับผิดชอบและความตั้งใจในการฝึกสอนอย่าง

แท้จริง

4. วิทยาลัยครูควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อโครงการฝึกสอนโดยตรง
กำหนดขอบข่ายและเป้าหมายของการฝึกสอนให้แน่ชัด และปฐมนิเทศนักศึกษา
ฝึกสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Elementary Schools' Problems Resulted from
Student Teaching Program of Chiangmai
Teachers College

Name   Mr. Chaivath Vorapanthu

Thesis Adviser   Assistant Professor Pitrawan Kowitwathi

Academic Year   1980

Abstract

Purposes

The purposes of this study were:

1. To study the elementary schools' problems resulted from student program of Chiangmai Teachers College.
2. To study the opinions and suggestion of the elementary teachers and headmasters in order to improve the student teaching program of Chiangmai Teachers College.

Procedures

The instruments used in this study were the two forms of questionnaires used for the elementary teachers and the headmasters which have been tested and improved. Both of the improved questionnaires were used with 405 elementary teachers and 49 headmasters. The collected data were tallied and analyzed by percentage and means.

Results and Conclusion

The major findings were as follows:

1. Most of the elementary teachers found that the supervisors could not supervise the teaching students in every subject, discuss problems with them or seldom met the teaching students in order to solve the problems.
2. Most of the elementary teachers found that the teaching students were lack of skills, knowledge and understanding in preparing the lesson plans, producing and using the teaching aids.
3. Most of the headmasters found that the supervisors had a short time to orientate the teaching students about the schools where they must take the student teaching program and method of teaching. They also found that the teaching students were not interested in studying the headmaster routine.

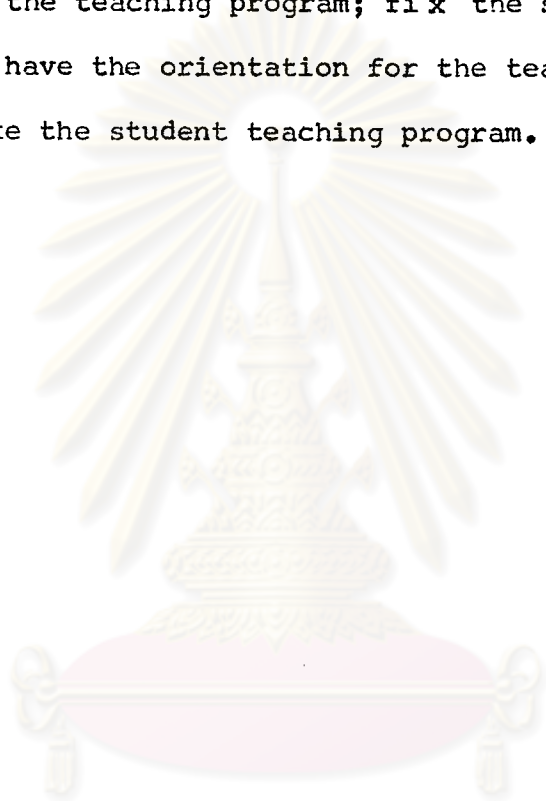
Recommendations

Base on the above findings, the recommendations could be as follows:

1. The supervisors, the teaching students and the elementary teachers should have more meetings.
2. The supervisors should have much more time to supervise the teaching students.

3. The teaching students should have high responsibilities in teaching.

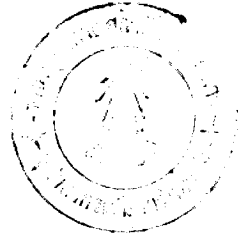
4. The Chiangmai Teachers College should have the special department for the teaching program; fix the scope and goal of it clearly and have the orientation for the teaching students before they take the student teaching program.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายกลุ่ม ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์ ที่ได้ช่วยแนะนำและให้คำปรึกษา
แก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงหัวข้อวิทยานิพนธ์จนสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์
พิตรวัลย์ โกวิทวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ
แนะแนวทาง ให้คำปรึกษาหารือ และแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่าง
ใกล้ชิด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุทร และ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาศเขียน ที่ได้กรุณาให้การปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล
ตลอดจนคำปรึกษาในการนำเสนอ ซึ่งช่วยทำให้ผู้วิจัยดำเนินงานต่อไปได้จนสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบรรดาคณาจารย์ใหญ่และครูประจำการทุกคนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ตามโครงการฝึกสอน
ของวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามส่งคืนมายังผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสุพิน วรพันธุ์ ที่ได้คอยหนุน เสียดสี ให้กำลังใจ ตลอดจน
ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ และขอขอบคุณ คุณสุมิสา
วรพันธุ์ ผู้เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จลง
ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยซึ่งมิได้กล่าวนามไว้อีกมากมาย

นาย ชัยวัฒน์ วรพันธุ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
รายการตารางประกอบ	

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญ	10
วิธีดำเนินการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	12
ข้อตกลงเบื้องต้น	13
ความจำกัดของการวิจัย	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	13
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้	15
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
งานวิจัยในประเทศ	16
งานวิจัยในต่างประเทศ	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย	34
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

การเลือกตัวอย่างประชากร	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ครูประจำการ เป็นผู้ตอบ	42
รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	42
รายละเอียดเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์	45
คุณสมบัติที่จำเป็นของอาจารย์นิเทศก์	45
การตรวจเยี่ยมนิเทศนักศึกษาฝึกสอน	48
วิธีการนิเทศและการร่วมประชุมปรึกษาวิชาการ	52
การนิเทศเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	56
การปฏิบัติตนในหน้าที่อาจารย์นิเทศก์	58
การปฏิบัติงานด้านการประเมินผลการศึกษา	60
รายละเอียดเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน	62
ปัญหาประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาฝึกสอน	63
ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับมอบหมาย	
นอกเหนือจากการฝึกสอน	64
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ครูใหญ่เป็นผู้ตอบ	67
รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อโครงการฝึกสอนของ วิทยาลัยครูเชียงใหม่	68
ปัญหาจากการตอบแบบสอบถามแบบปลายเปิด	73
ครูประจำการ	73
ครูใหญ่	74
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	75
วัตถุประสงค์การวิจัย	75
วิธีการดำเนินการวิจัย	75
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปราย	83
ขอเสนอแนะ	86

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ร้อยละของจำนวนครูประจำการแยกตามเพศ	43
2. ร้อยละของจำนวนครูประจำการแยกตามวุฒิทางวิชาชีพ	43
3. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีหน้าที่ในโรงเรียน	44
4. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีประสบการณ์ในการ เป็นครูที่เลี้ยง	45
5. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าคุณวุฒิมีความ จำเป็นต่อผู้ที่จะเป็นอาจารย์ในเทศก	46
6. ร้อยละของครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าคุณวุฒิทางการศึกษา ระคับไค	46
7. ร้อยละของครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ในเทศกัควรมี ประสบการณ์ในการสอน	47
8. ร้อยละของครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ในเทศกัควรรจะ ทำกรนเทศกัไคักรัวิชา	48
9. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าในระหว่าง การฝึกสอน อาจารย์ในเทศกัมาตรวจเยี่ยมและทำกรนเทศ นักักรัฝึกสอนกรักรั	49
10. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความคิดเห็นต่อลักษณะการ ปฏิบัติงานของอาจารย์ในเทศกั	50
11. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าการ ปฏิบัติงาน ของอาจารย์ในเทศกัมีผลทำให้การ ปฏิบัติงานของนักักรัฝึกสอน เปลี่ยนแปลงไปในค่านไหน	51

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความต้องการให้อาจารย์ นิเทศก์มานิเทศนักศึกษาฝึกสอนเป็นปริมาณเท่าไร	52
13. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ นิเทศก์ส่วนมากให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนในเรื่องอะไร มากที่สุด	53
14. ร้อยละของครูประจำการที่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ใช้วิธี การนิเทศวิธีไหนแก่นักศึกษาฝึกสอน	54
15. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชุม ปรึกษาหารือทางวิชาการระหว่างครูประจำการ กับอาจารย์นิเทศก์	55
16. ร้อยละของจำนวนครูประจำการที่มีความต้องการให้มีการสัมมนา ในเรื่องอะไรมากที่สุดระหว่างวิทยาลัยครูกับโรงเรียนฝึกสอน	56
17. ความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่ออาจารย์นิเทศก์ในปัญหาการ นิเทศเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	57
18. ความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่ออาจารย์นิเทศก์ในปัญหาการ ปฏิบัติตนในหน้าที่อาจารย์นิเทศก์	59
19. ความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่ออาจารย์นิเทศก์ในปัญหาการ ปฏิบัติงานด้านการประเมินผลการศึกษา	61
20. ความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอนในประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาฝึกสอน	63

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21. ความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอนปัญหา เกี่ยวกับหน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือ จากการฝึกสอน	65
22. ร้อยละของจำนวนครูใหญ่แยกตามเพศ	67
23. ร้อยละของจำนวนครูใหญ่แยกตามวุฒิวิชาชีพ	68
24. ความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู เชียงใหม่	69

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย